Zbiór Orzeczeń

WYROK SĄDU (dziewiąta izba)

z dnia 22 czerwca 2017 r.*

Znak towarowy Unii Europejskiej — Zgłoszenie graficznego unijnego znaku towarowego ZUM wohl — Bezwzględna podstawa odmowy rejestracji — Charakter opisowy — Artykuł 7 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (WE) nr 207/2009 — Odesłanie do odtworzonego w skardze pisma procesowego przedstawionego przed Izbą Odwoławczą — Dowody załączone do wniosku o wyznaczenie rozprawy

W sprawie T-236/16

Biogena Naturprodukte GmbH & Co. KG, z siedzibą w Salzburgu (Austria), reprezentowana przez adwokatów I. Schiffer oraz G. Hermanna,

strona skarżąca,

przeciwko

Urzędowi Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej (EUIPO), reprezentowanemu przez S. Hannego, działającego w charakterze pełnomocnika,

strona pozwana,

mającej za przedmiot skargę na decyzję Pierwszej Izby Odwoławczej EUIPO z dnia 23 lutego 2016 r. (sprawa R 1982/2015-1), dotyczącą rejestracji oznaczenia graficznego ZUM wohl jako unijnego znaku towarowego,

SĄD (dziewiąta izba),

w składzie: S. Gervasoni (sprawozdawca), prezes, L. Madise i R. da Silva Passos, sędziowie,

sekretarz: A. Lamote, administrator,

po zapoznaniu się ze skargą złożoną w sekretariacie Sądu w dniu 10 maja 2016 r.,

po zapoznaniu się z odpowiedzią na skargę złożoną w sekretariacie Sądu w dniu 29 czerwca 2016 r.,

uwzględniwszy pytania skierowane do stron na piśmie przez Sąd i ich ustne odpowiedzi na rozprawie,

po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 9 lutego 2017 r.,

wydaje następujący

* Język postępowania: niemiecki.

Wyrok

Okoliczności powstania sporu

1 W dniu 23 stycznia 2015 r. skarżąca, Biogena Naturprodukte GmbH & Co. KG, dokonała w Urzędzie Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej (EUIPO) zgłoszenia unijnego znaku towarowego na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 207/2009 z dnia 26 lutego 2009 r. w sprawie znaku towarowego Unii Europejskiej (Dz.U. 2009, L 78, s. 1).

2 Znakiem towarowym, dla którego wystąpiono o rejestrację, jest następujące oznaczenie graficzne:

3 Towary i usługi, dla których wniesiono o rejestrację, należą do klas 29, 30, 32 i 43 w rozumieniu Porozumienia nicejskiego dotyczącego międzynarodowej klasyfikacji towarów i usług dla celów rejestracji znaków z dnia 15 czerwca 1957 r., ze zmianami, i odpowiadają, dla każdej z tych klas, następującemu opisowi:

— klasa 29: „mięso i wędliny; drób, nieżywy [mięso]; dziczyzna; ekstrakty mięsne; zupy; przetwory owocowe; gotowane owoce; mrożone owoce; suszone owoce; galaretki; dżemy; owoce gotowane; galaretki, dżemy, kompoty, pasty owocowe i warzywne; sałatki owocowe; przekąski na bazie owoców; sałatki warzywne; mleko; mleczne produkty; oleje jadalne; oleje i tłuszcze; warzywa przetworzone; przetworzone owoce, warzywa i grzyby (w tym orzechy i nasiona roślin strączkowych); ryby”;

— klasa 30: „kawa; herbata; mieszanki herbat; kakao; cukier; ryż; tapioka; sago; kawa nienaturalna; mąka; zboża; chleb; piekarnicze wyroby cukiernicze; wyroby cukiernicze; lody; keczup; miód; sól; musztarda; sosy [przyprawy]; przyprawy korzenne; ocet”;

— klasa 32: „piwo; woda mineralna [napoje]; woda gazowana; napoje bezalkoholowe; napoje owocowe; soki; syropy do napojów; wyciągi do sporządzania napojów; preparaty do produkcji napojów”;

— klasa 43: „usługi w zakresie przygotowywania jedzenia i napojów; usługi w zakresie jedzenia na wynos; udzielanie informacji związanych z przygotowywaniem żywności i napojów”.

4 Decyzją z dnia 31 lipca 2015 r. ekspert odmówił – na podstawie art. 7 ust. 1 lit. b) i c) rozporządzenia nr 207/2009 – rejestracji zgłoszonego znaku towarowego dla towarów i usług wskazanych w pkt 3 powyżej.

5 W dniu 30 września 2015 r. skarżąca wniosła do EUIPO odwołanie – na podstawie art. 58–64 rozporządzenia nr 207/2009 – od decyzji eksperta.

6 Decyzją z dnia 23 lutego 2016 r. (zwaną dalej „zaskarżoną decyzją”) Pierwsza Izba Odwoławcza EUIPO oddaliła odwołanie. Na wstępie uściśliła ona, że właściwy krąg odbiorców składa się zarówno z szerokiego kręgu odbiorców, jak i z wyspecjalizowanego kręgu odbiorców, władającego językiem niemieckim lub przynajmniej dysponującego wystarczającą znajomością języka niemieckiego (pkt 13 i 14 zaskarżonej decyzji). Następnie Izba Odwoławcza stwierdziła, że zgłoszony znak towarowy opisuje

oznaczone towary i usługi w rozumieniu art. 7 ust. 1 lit. c) rozporządzenia nr 207/2009, ponieważ niemieckie wyrażenie „zum Wohl" zostanie natychmiast zrozumiane przez właściwy krąg odbiorców w ten sposób, że owe towary i usługi przyczyniają się do zadowolenia właściwych konsumentów, a elementy graficzne zgłoszonego znaku towarowego nie umożliwiają odwrócenia uwagi konsumenta od pochwalnej i jasnej wiadomości reklamowej przenoszonej przez to wyrażenie (pkt 15–23 zaskarżonej decyzji). Stwierdziła ona także, że zgłoszony znak towarowy jest pozbawiony charakteru odróżniającego w rozumieniu art. 7 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 207/2009 (pkt 25–32 zaskarżonej decyzji).

Żądania stron

7 Skarżąca wnosi do Sądu o:

— stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji;

— „dopuszczenie do rejestracji w całości" w charakterze unijnego znaku towarowego zgłoszonego znaku towarowego dla wskazanych w zgłoszeniu towarów i usług należących do klas 29, 30, 32 i 43;

— obciążenie EUIPO kosztami postępowania, w tym kosztami poniesionymi w postępowaniu przed EUIPO.

8 EUIPO wnosi do Sądu o:

— odrzucenie żądania drugiego skargi jako niedopuszczalnego;

— oddalenie skargi jako bezzasadnej w pozostałej części;

— obciążenie skarżącej kosztami postępowania.

9 Na rozprawie skarżąca cofnęła żądanie drugie, co uwzględniono w protokole rozprawy.

Co do prawa

W przedmiocie dopuszczalności

W przedmiocie odesłania do pisma procesowego przedstawionego przed Izbą Odwoławczą

10 W skardze skarżąca odsyła do pisma procesowego, w którym przedstawiono uzasadnienie jej odwołania przed Izbą Odwoławczą EUIPO, twierdząc, że to pismo procesowe „stanowi nieodłączną część uzasadnienia niniejszej skargi".

11 W tym względzie należy przypomnieć, że zgodnie z art. 21 akapit pierwszy statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i art. 177 § 1 lit. d) regulaminu postępowania przed Sądem skarga powinna zawierać podnoszone zarzuty i argumenty, a także zwięzłe omówienie wspomnianych zarzutów. Wskazanie to powinno wynikać z samej treści skargi oraz być na tyle jasne i precyzyjne, by strona pozwana mogła przygotować się do obrony oraz by Sąd mógł orzec w przedmiocie skargi, w stosownym wypadku bez konieczności pozyskiwania dodatkowych informacji [zob. wyroki: z dnia 9 lipca 2010 r., Exalation/OHIM (Vektor-Lycopin), T-85/08, EU:T:2010:303, pkt 33 i przytoczone tam

orzecznictwo; z dnia 12 listopada 2015 r., CEDC International/OHIM – Fabryka Wódek Polmos Łańcut (WISENT), T-449/13, niepublikowany, EU:T:2015:839, pkt 16 i przytoczone tam orzecznictwo; zob. także podobnie wyrok z dnia 18 lipca 2006 r., Rossi/OHIM, C-214/05 P, EU:C:2006:494, pkt 37].

12 Ponadto o ile sama treść skargi może zostać wsparta odesłaniami do poszczególnych fragmentów materiałów do niej załączonych, o tyle do obowiązków Sądu nie należy poszukiwanie i odnajdywanie w załącznikach zarzutów i argumentów, które mógłby on uznać za stanowiące podstawę skargi, ponieważ załączniki spełniają jedynie funkcję dowodową i dokumentacyjną [zob. wyrok z dnia 11 września 2014 r., MasterCard i in./Komisja, C-382/12 P, EU:C:2014:2201, pkt 40, 41 i przytoczone tam orzecznictwo; postanowienie z dnia 14 kwietnia 2016 r., Best-Lock (Europe)/EUIPO, C-452/15 P, niepublikowane, EU:C:2016:270, pkt 14 i przytoczone tam orzecznictwo; wyrok z dnia 2 grudnia 2015 r., Kenzo/OHIM – Tsujimoto (KENZO ESTATE), T-528/13, niepublikowany, EU:T:2015:921, pkt 38 i przytoczone tam orzecznictwo]. Z powyższego wynika, że skarga – o ile odsyła do pism złożonych przed EUIPO – jest niedopuszczalna w zakresie, w jakim zawartego w niej ogólnego odesłania nie można powiązać z zarzutami i argumentami przedstawionymi w tej skardze [zob. podobnie wyroki: z dnia 13 lutego 2007 r., Mundipharma/OHIM – Altana Pharma (RESPICUR), T-256/04, EU:T:2007:46, pkt 14, 15; z dnia 25 listopada 2015 r., Masafi/OHIM – Hd1 (JUICE masafi), T-248/14, niepublikowany, EU:T:2015:880, pkt 14].

13 Podobna sytuacja ma miejsce, gdy odesłanie dotyczy aktu odtworzonego ponadto w treści skargi bez wskazania szczególnych punktów w przedstawieniu zarzutów skargi, które strona skarżąca chce uzupełnić, ani fragmentów rozpatrywanego aktu, w których miałyby się znajdować ewentualne elementy wspierające lub uzupełniające zarzuty skargi, ponieważ takie włączenie nie odróżnia się wcale w tym wypadku od całościowego odesłania do załącznika do skargi (zob. podobnie, w dziedzinie służby publicznej, co się tyczy odesłania do zażalenia odtworzonego w treści skargi postanowienie z dnia 28 kwietnia 1993 r., De Hoe/Komisja, T-85/92, EU:T:1993:39, pkt 23, utrzymane w mocy w postępowaniu odwoławczym postanowieniem z dnia 7 marca 1994 r., De Hoe/Komisja, C-338/93 P, EU:C:1994:85, pkt 29). Gdyby było inaczej, strony skarżące mogłyby za pomocą zwykłego odtworzenia załączników w treści skargi obejść orzecznictwo dotyczące niezgodności całościowych odesłań do załączników z wymogami formalnymi ustanowionymi w przepisach statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i regulaminu postępowania, wskazanych w pkt 11 powyżej.

14 A zatem w niniejszym wypadku, mimo że pismo procesowe przedłożone przed Izbą Odwoławczą zostało w całości odtworzone w przedstawieniu okoliczności powstania sporu w skardze, Sąd nie musi poszukiwać – ani w tym piśmie procesowym, ani we fragmentach skargi, w których odtworzono to pismo procesowe – argumentów, do których skarżąca miałaby się odnosić, ani ich rozpatrywać, ponieważ takie argumenty są niedopuszczalne. Sytuacja taka ma miejsce tym bardziej, że wspomniane pismo procesowe zostało zredagowane w celu kwestionowania decyzji eksperta i nie może zostać uznane za istotne w celu wsparcia skargi skierowanej przeciwko zaskarżonej decyzji.

W przedmiocie dowodów przedstawionych w załączniku do wniosku o wyznaczenie rozprawy

15 Skarżąca załączyła w załączniku do wniosku o wyznaczenie rozprawy przedstawionego w terminie trzech tygodni od dnia powiadomienia stron o zamknięciu pisemnego etapu postępowania, zgodnie z art. 106 regulaminu postępowania, kopie fotografii towarów oznaczonych zgłoszonym znakiem towarowym i artykuły prasowe dotyczące gospody „Zum Wohl”, a także wydruki z witryny internetowej Wikipedia odnoszące się do rozpatrywanej prasy.

16 Należy przypomnieć, że zgodnie z art. 85 § 1 i 3 regulaminu postępowania dowody przedstawia się w ramach pierwszej wymiany pism procesowych, a strony główne mogą jeszcze – tytułem wyjątku – przedstawiać dowody przed zamknięciem ustnego etapu postępowania, o ile opóźnienie w ich złożeniu jest uzasadnione.

17 Z orzecznictwa wynika, że dowód przeciwny i rozszerzenie wniosków dowodowych – przedstawione w następstwie przedłożenia dowodu przeciwnego przez stronę przeciwną w odpowiedzi na skargę – nie zostały wskazane w określonej w art. 85 § 1 regulaminu postępowania regule prekluzyjnej. Przepis ten dotyczy bowiem nowych dowodów i powinien być rozpatrywany w świetle art. 92 § 7 wspomnianego regulaminu, w którym wyraźnie przewidziano, że dopuszcza się przedstawienie dowodów przeciwnych oraz rozszerzenie wniosków dowodowych (zob. analogicznie wyroki: z dnia 17 grudnia 1998 r., Baustahlgewebe/Komisja, C-185/95 P, EU:C:1998:608, pkt 72; z dnia 12 września 2012 r., Włochy/Komisja, T-394/06, niepublikowany, EU:T:2012:417, pkt 45).

18 W niniejszym wypadku skarżąca przedstawiła po raz pierwszy – w załączniku do wniosku o wyznaczenie rozprawy, po zamknięciu pisemnego etapu postępowania – dowody wskazane w pkt 15 powyżej, nie przedstawiając żadnego wyjaśnienia tego opóźnienia. Na rozprawie, w odpowiedzi na pytanie zadane przez Sąd [zob. podobnie wyrok z dnia 6 lutego 2013 r., Bopp/OHIM (Przedstawienie ośmiokątnego zielonego obramowania), T-263/11, niepublikowany, EU:T:2013:61, pkt 31 i przytoczone tam orzecznictwo], skarżąca wyjaśniła, że nie mogła przedstawić tych dowodów w chwili złożenia skargi ze względu na zmiany personalne w jej służbie prawnej oraz urlop macierzyński jednego z jej dyrektorów.

19 Nie można stwierdzić, by takie niewykazane twierdzenia, które odnoszą się wyłącznie do trudności wewnętrznych, co więcej – gdy chodzi o spółkę dysponującą własną służbą prawną, uzasadniały spóźnione przedstawienie rozpatrywanych dowodów.

20 Ponadto EUIPO nie przedstawiło w treści odpowiedzi na skargę lub załącznika do tego pisma procesowego żadnej okoliczności mogącej uzasadnić umożliwienie skarżącej przedłożenia dowodów na tym etapie postępowania w taki sposób, aby zapewnić przestrzeganie zasady kontradyktoryjności.

21 Z powyższego wynika, że należy stwierdzić niedopuszczalność dowodów przedstawionych w załączniku do wniosku skarżącej o wyznaczenie rozprawy, i to tym bardziej, że dowodów tych nie zawarto w aktach sprawy w postępowaniu przed Izbą Odwoławczą i że funkcja Sądu nie polega na ponownym rozpatrywaniu okoliczności faktycznych w świetle dokumentów przedstawionych po raz pierwszy w postępowaniu przed nim (zob. postanowienie z dnia 13 września 2011 r., Wilfer/OHIM, C-546/10 P, niepublikowane, EU:C:2011:574, pkt 41 i przytoczone tam orzecznictwo).

Co do istoty

22 W skardze skarżąca podniosła dwa zarzuty, dotyczące – zarzut pierwszy – naruszenia art. 7 ust. 1 lit. c) rozporządzenia nr 207/2009, oraz zarzut drugi – naruszenia art. 7 ust. 1 lit. b) wspomnianego rozporządzenia. Na rozprawie w odpowiedzi na pytanie zadane przez Sąd uściśliła ona, że w argumentach wskazanych we wniosku o wyznaczenie rozprawy nie podnosiła ona ponadto naruszenia art. 7 ust. 3 rozporządzenia nr 207/2009, co uwzględniono w protokole rozprawy.

23 Na rozprawie skarżąca dodała, że zamierza podnieść zarzut trzeci, dotyczący naruszenia obowiązku uzasadnienia, który należy rozpatrzyć w pierwszej kolejności.

W przedmiocie zarzutu dotyczącego naruszenia obowiązku uzasadnienia

24 Na rozprawie skarżąca stwierdziła, że zaskarżonej decyzji brak uzasadnienia, w zakresie, w jakim Izba Odwoławcza nie uzasadniła w sposób szczególny dokonanej przez siebie oceny charakteru opisowego i charakteru nieodróżniającego zgłoszonego znaku towarowego dla każdego z rozpatrywanych towarów i każdej z rozpatrywanych usług.

25 Otóż, bez konieczności orzekania w przedmiocie dopuszczalności tego zarzutu ani w przedmiocie wymogów kontradyktoryjnej debaty, należy stwierdzić, że uzasadnienie zaskarżonej decyzji jest w każdym wypadku wystarczające.

26 W tym względzie należy przypomnieć, że zgodnie z art. 75 zdanie pierwsze rozporządzenia nr 207/2009 decyzje EUIPO zawierają określenie przyczyn, na których są oparte. Zgodnie z orzecznictwem obowiązek ten ma taki sam zakres jak obowiązek określony w art. 296 TFUE, a jego celem jest, po pierwsze, umożliwienie zainteresowanym zapoznania się z motywami wydania danego aktu, tak by mieli oni możliwość obrony swoich praw, a po drugie, umożliwienie sądowi Unii przeprowadzenia kontroli zgodności z prawem decyzji [zob. wyrok z dnia 28 kwietnia 2004 r., Sunrider/OHIM – Vitakraft-Werke Wührmann i Friesland Brands (VITATASTE i METABALANCE 44), T-124/02 i T-156/02, EU:T:2004:116, pkt 72, 73 i przytoczone tam orzecznictwo].

27 Należy także przypomnieć, że o ile decyzja odmowna w sprawie rejestracji znaku towarowego powinna zawierać co do zasady uzasadnienie odnośnie do każdego z towarów lub każdej z usług objętych zgłoszeniem, o tyle właściwy organ może jednak ograniczyć się do ogólnego uzasadnienia, jeżeli ta sama podstawa odmowy rejestracji podnoszona jest wobec całej kategorii lub grupy towarów lub usług, między którymi istnieje na tyle bezpośredni i konkretny związek, że tworzą one jedną kategorię lub jedną grupę towarów lub usług o dostatecznie jednorodnym charakterze [wyrok z dnia 16 października 2014 r., Larrañaga Otaño/OHIM (GRAPHENE), T-458/13, EU:T:2014:891, pkt 26; zob. także podobnie postanowienie z dnia 18 marca 2010 r., CFCMCEE/OHIM, C-282/09 P, EU:C:2010:153, pkt 37–40; a także analogicznie wyrok z dnia 15 lutego 2007 r., BVBA Management, Training en Consultancy, C-239/05, EU:C:2007:99, pkt 34–38].

28 W niniejszym wypadku Izba Odwoławcza stwierdziła, że zgłoszony znak towarowy jest, po pierwsze, opisowy w odniesieniu do produktów spożywczych należących do klas 29, 30 i 32 oraz usług związanych z żywnością należących do klasy 43, ponieważ niemieckie wyrażenie „zum Wohl” będzie rozumiane w ten sposób, że oznaczone towary i usługi przyczyniają się do zadowolenia, a elementy graficzne towarzyszące temu wyrażeniu są niewystarczające, aby odwrócić uwagę od tej wiadomości, oraz po drugie, nieodróżniający – jako zwykłe wskazanie wychwalające te towary i usługi (zob. pkt 6 powyżej). Rzeczywiście ze względów redakcyjnych i wobec braku zastrzeżeń dotyczących w szczególności jednego z rozpatrywanych towarów lub jednej z rozpatrywanych usług Izba Odwoławcza odniosła się kilkukrotnie do wspomnianych towarów i usług w sposób całościowy, przywołując w szczególności „towary i usługi z branży spożywczej” (pkt 18 i 28 zaskarżonej decyzji). Niemniej gdy wymagała tego analiza, dostosowała ona swoje uzasadnienie w zależności od tego, czy rozpatrywano towary lub usługi, a także uściślała to uzasadnienie w odniesieniu do wspomnianych towarów, grupując niektóre z nich według rodzaju żywności lub napoju i odrębnie wymieniając te z nich, których nie można ująć w żadnej grupie (pkt 20 i 21 zaskarżonej decyzji).

29 Należy dodać, że rozpatrywane towary i usługi – w zakresie, w jakim są one wszystkie produktami spożywczymi powszechnej konsumpcji lub usługami bezpośrednio związanymi z takimi produktami – mogą być uznane za wykazujące wystarczająco bezpośredni i konkretny związek między sobą, do tego stopnia, że stanowią one wystarczająco jednorodną kategorię, aby wszystkie rozważania faktyczne i prawne stanowiące uzasadnienie zaskarżonej decyzji mogły, po pierwsze, wystarczająco wyjaśnić rozumowanie Izby Odwoławczej w odniesieniu do każdego z towarów i każdej z usług należących do tej kategorii, oraz po drugie, zostać zastosowane bez różnicy do każdego z rozpatrywanych towarów i każdej z rozpatrywanych usług (zob. podobnie wyrok z dnia 25 października 2007 r., Develey/OHIM, C-238/06 P, EU:C:2007:635, pkt 92).

30 Z powyższego wynika, że nie można zarzucać Izbie Odwoławczej, iż w niniejszym wypadku w istocie przedstawiła całościowe uzasadnienie swojej oceny bezwzględnych podstaw odmowy rejestracji zgłoszonego znaku towarowego.

W przedmiocie zarzutu dotyczącego naruszenia art. 7 ust. 1 lit. c) rozporządzenia nr 207/2009

31 Zgodnie z art. 7 ust. 1 lit. c) rozporządzenia nr 207/2009 nie są rejestrowane „znaki towarowe, które składają się wyłącznie z oznaczeń lub wskazówek mogących służyć w obrocie do oznaczania rodzaju, jakości, ilości, przeznaczenia, wartości, pochodzenia geograficznego lub czasu produkcji towaru lub świadczenia usługi, lub innych właściwości towarów lub usług”.

32 Zgodnie z orzecznictwem art. 7 ust. 1 lit. c) rozporządzenia nr 207/2009 stoi na przeszkodzie temu, by określone w nim oznaczenia lub wskazówki były zastrzeżone dla jednego tylko przedsiębiorstwa z powodu zarejestrowania ich w charakterze znaku towarowego. Przepis ten realizuje zatem leżący w interesie ogólnym cel, jakim jest zapewnienie, aby takie oznaczenia lub wskazówki mogły być swobodnie używane przez wszystkich [wyroki: z dnia 23 października 2003 r., OHIM/Wrigley, C-191/01 P, EU:C:2003:579, pkt 31; z dnia 27 lutego 2002 r., Ellos/OHIM (ELLOS), T-219/00, EU:T:2002:44, pkt 27; z dnia 2 maja 2012 r., Universal Display/OHIM (UniversalPHOLED), T-435/11, niepublikowany, EU:T:2012:210, pkt 14].

33 Ponadto oznaczenia lub wskazówki służące w obrocie do wskazywania cech towaru lub usługi, dla których dokonano zgłoszenia, są zgodnie z art. 7 ust. 1 lit. c) rozporządzenia nr 207/2009 uważane za niespełniające zasadniczej funkcji znaku towarowego, a mianowicie funkcji polegającej na identyfikacji pochodzenia handlowego towaru lub usługi, aby umożliwić w ten sposób konsumentowi, który nabywa oznaczone tym znakiem towar lub usługę, dokonanie przy późniejszym zakupie tego samego wyboru, jeśli towar lub usługa okazały się dobre, albo innego wyboru, jeśli nie okazały się dobre (wyroki: z dnia 23 października 2003 r., OHIM/Wrigley, C-191/01 P, EU:C:2003:579, pkt 30; z dnia 2 maja 2012 r., UniversalPHOLED, T-435/11, niepublikowany, EU:T:2012:210, pkt 15).

34 Wynika z tego, że oznaczenie podlega zakazowi ustanowionemu w tym przepisie, jeżeli ma dostatecznie bezpośredni i rzeczywisty związek z określonymi towarami lub usługami, który pozwoli właściwemu kręgowi odbiorców natychmiast i bez namysłu rozpoznać w nim opis tych towarów i usług lub jednej z ich właściwości (zob. wyrok z dnia 16 października 2014 r., GRAPHENE, T-458/13, EU:T:2014:891, pkt 16 i przytoczone tam orzecznictwo).

35 Wreszcie należy przypomnieć, że ocena opisowego charakteru oznaczenia powinna być dokonywana wyłącznie, po pierwsze, z uwzględnieniem sposobu postrzegania go przez docelowy krąg odbiorców, oraz po drugie, w odniesieniu do rozpatrywanych towarów lub usług [zob. wyrok z dnia 7 czerwca 2005 r., Münchener Rückversicherungs-Gesellschaft/OHIM (MunichFinancialServices), T-316/03, EU:T:2005:201, pkt 26 i przytoczone tam orzecznictwo].

36 W niniejszym wypadku Izba Odwoławcza stwierdziła, że docelowy krąg odbiorców, którzy dostrzegają charakter opisowy zgłoszonego znaku towarowego, składa się z szerokiego kręgu odbiorców i z wyspecjalizowanego kręgu odbiorców, władającego językiem niemieckim lub przynajmniej dysponującego wystarczającą znajomością języka niemieckiego (pkt 13 i 14 zaskarżonej decyzji).

37 Skarżąca nie kwestionuje stwierdzenia Izby Odwoławczej, zgodnie z którym właściwy krąg odbiorców składa się zarówno z szerokiego kręgu odbiorców, jak i z kręgu odbiorców złożonego ze specjalistów, lecz poddaje krytyce ocenę charakteru opisowego zgłoszonego znaku towarowego jedynie w odniesieniu do kręgu odbiorców niemieckojęzycznych lub dysponujących podstawową znajomością języka niemieckiego. Co więcej, kwestionuje ona zaskarżoną decyzję w odniesieniu do przyjętego w niej znaczenia elementu słownego zgłoszonego znaku towarowego, niewystarczającego uwzględnienia elementów graficznych wspomnianego znaku towarowego oraz ustalonego opisowego związku między tym znakiem towarowym a oznaczonymi nim towarami i usługami.

– *W przedmiocie posiadanej przez właściwy krąg odbiorców znajomości języków*

38 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem oceny charakteru opisowego oznaczenia obejmującego element słowny dokonuje się w odniesieniu do konsumentów posiadających wystarczającą znajomość języka, z którego rozpatrywany element słowny pochodzi [zob. podobnie wyroki: z dnia 11 czerwca 2009 r., ERNI Electronics/OHIM (MaxiBridge), T-132/08, niepublikowany, EU:T:2009:200, pkt 34 i przytoczone tam orzecznictwo; z dnia 9 lipca 2014 r., Pågen Trademark/OHIM (gifflar), T-520/12, niepublikowany, EU:T:2014:620, pkt 19, 20]. Artykuł 7 ust. 2 rozporządzenia nr 207/2009, który stanowi, że ustęp 1 stosuje się bez względu na fakt, że podstawy odmowy rejestracji istnieją tylko w części Unii, skutkuje bowiem tym, że jeśli element słowny znaku towarowego wykazuje charakter opisowy w jednym z języków używanych w obrocie na terytorium Unii, takie stwierdzenie może wystarczyć, aby uniemożliwić rejestrację takiego znaku w charakterze unijnego znaku towarowego (zob. w odniesieniu do słownego znaku towarowego wyrok z dnia 20 września 2001 r., Procter & Gamble/OHIM, C-383/99 P, EU:C:2001:461, pkt 41). Natomiast gdy konsument posiadający znajomość języka, w którym element słowny ma znaczenie, nie postrzega go jako opisowego, a fortiori pozostali konsumenci w Unii, nierozumiejący tego języka, nie będą go postrzegać jako opisowego, a w odniesieniu do rozpatrywanego znaku towarowego nie będzie można się powołać na bezwzględną podstawę odmowy rejestracji dotyczącą charakteru opisowego.

39 Z powyższego wynika, że należy oddalić zarzut szczegółowy skarżącej kwestionujący ocenę charakteru opisowego zgłoszonego znaku towarowego jedynie w odniesieniu do kręgu odbiorców niemieckojęzycznych lub dysponujących podstawową znajomością języka niemieckiego.

– *W przedmiocie znaczenia elementu słownego zgłoszonego znaku towarowego*

40 Izba Odwoławcza stwierdziła, że niemieckie wyrażenie „zum Wohl” stanowi formułę zwyczajową używaną, aby „życzyć zadowolenia” osobie, a zgłoszony znak towarowy zostanie zatem natychmiast zrozumiany w ten sposób, że oznaczone nim towary i usługi przyczyniają się do zadowolenia docelowych konsumentów. Uściśliła ona, że różnice w użyciu wielkich i małych liter między niemieckim wyrażeniem „zum Wohl” a zgłoszonym znakiem towarowym nie pozwalają podać w wątpliwość powyższego rozumienia wspomnianego znaku towarowego (pkt 16–18 zaskarżonej decyzji).

41 Skarżąca podnosi, że element słowny zgłoszonego znaku towarowego nie może zostać zrozumiany jako oznaczający dosłownie „dla zadowolenia” ze względu na to, że element „zum” został zapisany wielkimi literami, a element „wohl” małymi literami, a zatem ten ostatni element odsyła do przysłówka, a nie do niemieckiego rzeczownika „Wohl”, rozpoczynającego się wielką literą „W” i oznaczającego „zadowolenie”.

42 Należy przypomnieć, że z utrwalonego orzecznictwa wynika, iż nieprawidłowa struktura gramatyczna oznaczenia nie wystarcza, aby stwierdzić brak charakteru opisowego tego oznaczenia, gdy ewentualnie wytworzona różnica w stosunku do wyrazu zgodnego z regułami gramatyki danego języka nie może nadać zgłoszonemu znakowi towarowemu znaczenia wystarczająco oddalonego od znaczenia tego wyrazu [zob. podobnie wyroki: z dnia 7 czerwca 2005 r., MunichFinancialServices, T-316/03, EU:T:2005:201, pkt 36; z dnia 2 grudnia 2015 r., adp Gauselmann/OHIM (Multi Win), T-529/14, niepublikowany, EU:T:2015:919, pkt 32].

43 W niniejszym wypadku, co się tyczy niemieckiego wyrażenia posiadającego znaczenie – w dodatku powszechnie znane – gdy jest ono zapisane jako „zum Wohl”, a mianowicie oznacza ono „życzyć zadowolenia” danej osobie, w szczególności przy popijaniu lub w następstwie kichnięcia, podczas gdy wyrażenie to nie ma takiego znaczenia, gdy przysłówek „wohl” – oznaczający „prawdopodobnie” – zostaje przyłączony do wyrazu „zum”, ponieważ niemieckojęzyczny właściwy krąg odbiorców będzie

dostrzegać popełniony błąd i zastąpi wyraz „wohl”, zapisany w niniejszym wypadku z błędem ortograficznym, wyrazem „Wohl” [zob. podobnie wyrok z dnia 12 czerwca 2007 r., MacLean-Fogg/OHIM (LOKTHREAD), T-339/05, niepublikowany, EU:T:2007:172, pkt 55].

44 Sytuacja taka ma miejsce tym bardziej – jak w pkt 18 zaskarżonej decyzji słusznie wskazała Izba Odwoławcza – że zgłoszony znak towarowy jest graficznym znakiem towarowym, a zastosowane wielkie i małe litery będą raczej postrzegane jako objęte stylizacją elementu słownego wspomnianego znaku towarowego niż jako zmieniające znaczenie tego elementu słownego.

45 Z powyższego wynika, że Izba Odwoławcza słusznie stwierdziła, iż element słowny zgłoszonego znaku towarowego będzie rozumiany jako oznaczający dosłownie „dla zadowolenia”.

– *W przedmiocie uwzględnienia elementów graficznych zgłoszonego znaku towarowego*

46 Po opisaniu elementów graficznych, z jakich składa się zgłoszony znak towarowy, Izba Odwoławcza stwierdziła, że elementy te nie mogą odwrócić uwagi konsumenta od wychwalającej i jasnej wiadomości reklamowej przenoszonej przez niemieckie wyrażenie „zum Wohl”. Na poparcie tego stwierdzenia wskazała ona, że okrągłe czarne tło oraz jego białe kontury, zastosowana czcionka i wielkość elementów słownych odpowiadają zwykłym elementom graficznym (pkt 15 i 19 zaskarżonej decyzji).

47 Skarżąca, przeciwnie, jest zdania, że elementy graficzne (czcionka, tło, układ kolorów) ze względu na ich niezwykły i kreatywny charakter wystarczają, aby nadać rozpatrywanemu w całości oznaczeniu charakter nie tylko czysto opisowy. Ponadto skarżąca zarzuca Izbie Odwoławczej niewystarczające uzasadnienie oceny elementów graficznych zgłoszonego znaku towarowego.

48 Z orzecznictwa wynika, że dla oceny charakteru opisowego oznaczenia zawierającego elementy słowne i graficzne rozstrzygającą kwestią jest to, czy elementy graficzne odwracają uwagę właściwego konsumenta od wiadomości przenoszonej przez element słowny zgłoszonego znaku towarowego w odniesieniu do danych towarów i usług [zob. podobnie wyroki: z dnia 9 lipca 2014 r., gifflar, T-520/12, niepublikowany, EU:T:2014:620, pkt 24 i przytoczone tam orzecznictwo; z dnia 10 września 2015 r., Laverana/OHIM (BIO PROTEINREICHER PFLANZENKOMPLEX AUS EIGENER HERSTELLUNG), T-571/14, niepublikowany, EU:T:2015:626, pkt 20 i przytoczone tam orzecznictwo].

49 W niniejszym zaś wypadku w pkt 19 zaskarżonej decyzji Izba Odwoławcza przeprowadziła właśnie taką analizę, rozpatrując, czy każdy z elementów graficznych zgłoszonego znaku towarowego ma zwykły charakter, aby stwierdzić, że nie umożliwiają one odwrócenia uwagi konsumenta od wiadomości przenoszonej przez wspomniany znak towarowy (zob. pkt 46 powyżej). W konsekwencji nie można Izbie Odwoławczej zarzucać niewystarczającego uzasadnienia w tym względzie.

50 Ponadto Izba Odwoławcza słusznie stwierdziła, że elementy graficzne nie odwracają uwagi niemieckojęzycznego właściwego kręgu odbiorców od związanej z zadowoleniem wiadomości wynikającej z elementu słownego zgłoszonego znaku towarowego.

51 Czarne okrągłe tło oraz okręgi tworzące jego obramowanie odpowiadają bowiem podstawowej formie geometrycznej i zwykłym ramom (zob. podobnie wyrok z dnia 10 września 2015 r., BIO PROTEINREICHER PFLANZENKOMPLEX AUS EIGENER HERSTELLUNG, T-571/14, niepublikowany, EU:T:2015:626, pkt 20). Podobnie różnica wielkości między dwoma elementami słownymi oraz zastosowane w tych dwóch elementach różne czcionki skutkują tym, że uwaga konsumenta zostaje skierowana na wyraz „Wohl”, a zatem na ideę zadowolenia. Wreszcie kolory czarny i biały są często używane, aby przyciągnąć uwagę konsumentów [wyrok z dnia 3 grudnia 2015 r., Infusion Brands/OHIM (DUALTOOLS), T-648/14, niepublikowany, EU:T:2015:930, pkt 30], i przyczyniają się w niniejszym wypadku – uwidoczniając element słowny „zum wohl” zapisany białym

kolorem na czarnym tle – do wyróżnienia tego elementu. Tak więc, nawet uwzględnione w całości, elementy graficzne zgłoszonego znaku towarowego nie odwracają uwagi właściwego kręgu odbiorców od wiadomości przenoszonej przez niemieckie wyrażenie „zum Wohl".

52 Należy zatem oddalić zarzuty szczegółowe dotyczące niewystarczającego uzasadnienia oraz błędu w ocenie przy uwzględnieniu elementów graficznych zgłoszonego znaku towarowego.

– W przedmiocie związku między zgłoszonym znakiem towarowym a oznaczonymi nim towarami i usługami

53 Izba Odwoławcza stwierdziła, że zgłoszony znak towarowy stanowi „wskazanie jakościowe i w konsekwencji opisowe" rozpatrywanych towarów i usług, ponieważ właściwy krąg odbiorców zrozumie natychmiast i bez namysłu, że rozpatrywane produkty spożywcze przyczyniają się do zadowolenia konsumentów i że rozpatrywane usługi oferowane są dla zadowolenia konsumentów (pkt 20–23 zaskarżonej decyzji).

54 Skarżąca twierdzi, że wiadomość „dla zadowolenia" nie daje żadnej konkretnej wskazówki dotyczącej jakości oznaczonych w ten sposób towarów i usług, a zatem nie opisuje żadnej cechy wspomnianych towarów i usług.

55 Należy przypomnieć, że z orzecznictwa wynika, iż wspomniana w art. 7 ust. 1 lit. c) rozporządzenia nr 207/2009 „jakość" dotyczy także terminów wychwalających samoistne cechy towarów lub usług, pod warunkiem że istnieje wystarczająco bezpośredni i konkretny związek między wskazaniem jakości a danymi towarami i usługami [zob. podobnie wyroki: z dnia 9 grudnia 2009 r., Earle Beauty/OHIM (SUPERSKIN), T-486/08, niepublikowany, EU:T:2009:487, pkt 33, 37, 38; z dnia 28 kwietnia 2015 r., Saferoad RRS/OHIM (MEGARAIL), T-137/13, niepublikowany, EU:T:2015:232, pkt 47, 48].

56 W niniejszym wypadku należy stwierdzić, podobnie jak Izba Odwoławcza (pkt 22 zaskarżonej decyzji), że wskazane w zgłoszeniu znaku towarowego produkty spożywcze i napoje należące do klas 29, 30 i 32 – w zakresie, w jakim są one związane z żywnością – mogą „wpływać korzystnie na ciało, a także pielęgnować ducha", czyli przyczyniają się do dobrego zdrowia i w konsekwecji do zadowolenia fizycznego i psychicznego konsumentów. Podobna sytuacja ma miejsce w wypadku usług związanych z żywnością należących do klasy 43, także wskazanych w zgłoszeniu znaku towarowego, ponieważ mogą one również – poprzez dostarczanie żywności i napojów lub informacji dotyczących przygotowywania tej żywności i tych napojów – przyczyniać się do dobrego zdrowia i zadowolenia korzystających.

57 Z powyższego wynika, że wspomniana w pkt 56 powyżej jakość rozpatrywanych towarów i usług może zostać uznana za łatwo rozpoznawalną przez dany krąg odbiorców cechę tych towarów i usług, dla których dokonano zgłoszenia, i że racjonalne jest przewidzenie, iż zgłoszony znak towarowy zostanie faktycznie rozpoznany przez wspomniany krąg odbiorców jako opis jednej z cech rozpatrywanych towarów i usług.

58 Wbrew temu, co twierdzi skarżąca, w tym względzie obojętny jest fakt – nawet jeśli uzna się go za wykazany– że nie wszystkie artykuły spożywcze i napoje przyczyniają się do zadowolenia konsumentów. Fakt bowiem, że oznaczenie ma walor opisowy jedynie w odniesieniu do części towarów lub usług objętych kategorią wskazaną jako taka w zgłoszeniu, nie stoi na przeszkodzie odmowie rejestracji zgłoszenia, ponieważ gdyby w takim wypadku dane oznaczenie zostało zarejestrowane jako unijny znak towarowy dla kategorii objętej zgłoszeniem, nic nie stałoby na przeszkodzie, by jego właściciel używał go również w stosunku do należących do tej kategorii towarów lub usług, których stanowi on opis [zob. wyrok z dnia 9 lipca 2008 r., Reber/OHIM – Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli (Mozart), T-304/06, EU:T:2008:268, pkt 92 i przytoczone tam orzecznictwo]. W konsekwencji nie można zarzucać Izbie Odwoławczej, iż w pkt 22 zaskarżonej

decyzji zaprzeczyła sama sobie, stwierdzając, po pierwsze, że zgłoszony znak towarowy jest opisowy w odniesieniu do rozpatrywanych towarów i usług, oraz po drugie, że nie każda żywność i napoje przyczyniają się do zadowolenia.

59 Pozbawione istotności jest również twierdzenie skarżącej, zgodnie z którym związana z zadowoleniem wiadomość dotyczy wszystkich towarów i usług nabywanych przez konsumenta, ponieważ ten ostatni nabywa wyłącznie towary i usługi przynoszące mu korzyści i przyczyniające się w ten sposób do jego zadowolenia. Podnoszona okoliczność, że wszystkie towary i usługi są nabywane, ponieważ przyczyniają się do zadowolenia konsumentów, nie wyklucza bowiem tego, że zgłoszony znak towarowy – który przenosi właśnie taką związaną z zadowoleniem wiadomość – może mieć charakter opisowy w odniesieniu do rozpatrywanych towarów i usług z branży spożywczej.

60 Wreszcie podania w wątpliwość charakteru opisowego zgłoszonego znaku towarowego nie umożliwia również podniesiona przez skarżącą na rozprawie okoliczność, że znak towarowy identyczny ze zgłoszonym w niniejszym wypadku znakiem został zarejestrowany w Austrii. Poza bowiem faktem, że skarżąca wcale nie wykazała prawdziwości swego twierdzenia i że przyznała ona, iż austriacki znak towarowy został zarejestrowany po wydaniu zaskarżonej decyzji, należy przypomnieć, że EUIPO oraz w danym wypadku sąd Unii nie są związane orzeczeniami, które zapadły na szczeblu państw członkowskich, mimo że mogą je uwzględnić, a żaden przepis rozporządzenia nr 207/2009 nie wymaga, by EUIPO, a na etapie postępowania w sprawie skargi – Sąd, musieli zająć w podobnej sytuacji takie samo stanowisko jak organy administracji krajowej i sądy krajowe [zob. wyrok z dnia 15 lipca 2015 r., Australian Gold/OHIM – Effect Management & Holding (HOT), T-611/13, EU:T:2015:492, pkt 60 i przytoczone tam orzecznictwo].

61 Z powyższego wynika, że należy oddalić zarzut szczegółowy kwestionujący bezpośredni i konkretny związek między zgłoszonym znakiem towarowym a oznaczonymi nim towarami i usługami i w konsekwencji podobnie zarzut dotyczący naruszenia art. 7 ust. 1 lit. c) rozporządzenia nr 207/2009 w całości.

W przedmiocie zarzutu dotyczącego naruszenia art. 7 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 207/2009

62 Jak wynika z art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 207/2009, wystarcza, że jedna z bezwzględnych podstaw odmowy rejestracji ma zastosowanie, aby oznaczenie nie mogło zostać zarejestrowane w charakterze unijnego znaku towarowego [wyroki: z dnia 19 września 2002 r., DKV/OHIM, C-104/00 P, EU:C:2002:506, pkt 29; z dnia 7 października 2015 r., Chypre/OHIM (ΧΑΛΛΟΥΜΙ i HALLOUMI), T-292/14 i T-293/14, EU:T:2015:752, pkt 74].

63 W konsekwencji z uwagi na to, że z rozpatrzenia poprzedniego zarzutu w odniesieniu do rozpatrywanych towarów i usług wynika, iż zgłoszone oznaczenie ma charakter opisowy w rozumieniu art. 7 ust. 1 lit. c) rozporządzenia nr 207/2009, oraz że podstawa ta sama w sobie uzasadnia odmowę spornej rejestracji, w danym wypadku nie ma potrzeby rozpatrywania zasadności zarzutu dotyczącego naruszenia art. 7 ust. 1 lit. b) wspomnianego rozporządzenia (zob. podobnie postanowienie z dnia 13 lutego 2008 r., Indorata-Serviços e Gestão/OHIM, C-212/07 P, niepublikowane, EU:C:2008:83, pkt 28).

64 Z wszystkich powyższych rozważań wynika, że należy oddalić skargę.

W przedmiocie kosztów

65 Zgodnie z art. 134 § 1 regulaminu postępowania kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ skarżąca przegrała sprawę, należy – zgodnie z żądaniem EUIPO – obciążyć ją kosztami postępowania.

Z powyższych względów

SĄD (dziewiąta izba)

orzeka, co następuje:

1) Skarga zostaje oddalona.

2) Biogena Naturprodukte GmbH & Co. KG zostaje obciążona kosztami postępowania.

Gervasoni Madise da Silva Passos

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 22 czerwca 2017 r.

Podpisy